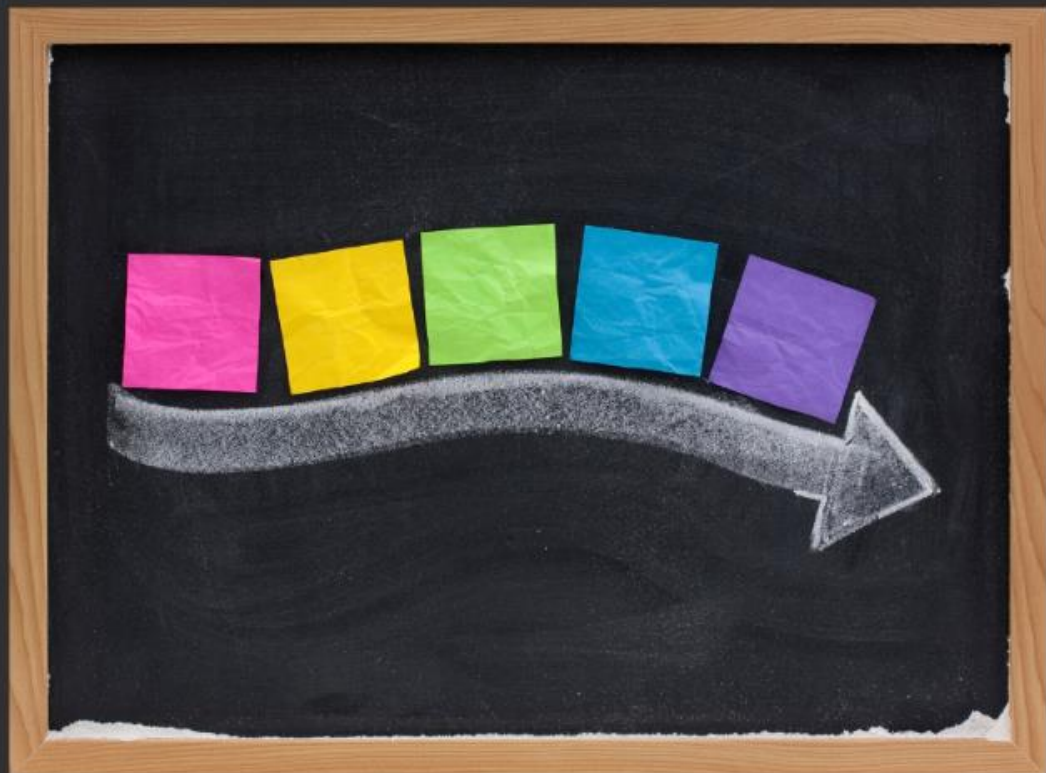

ПРИБЪЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

д-р Калоян Дамянов

История на приобщаващото образование

1. През 1990 г. на Световната конференция за образование за всички в Джомтиен, Тайланд, се поставя целта "Образование за всички"
2. През 1994 г. Декларация от Саламанка, Испания. Основният принцип на Декларацията гласи, че училищата трябва да приемат всички деца, независимо от тяхното физическо, интелектуално, социално, лингвистично или друго състояние. Училището трябва да намери начини за успешното обучение на всички деца, в това число и на децата със специални образователни нужди.
3. 2008 г. Конвенция на ООН за правата на Хората с увреждания

Българският ОПИТ

2002г.

С Наредба 6 се въвежда
понятието "специални
образователни потребности"

2009г.

С Наредба 1 се въвежда
Интегрираното обучение на
деца и ученици със СОП

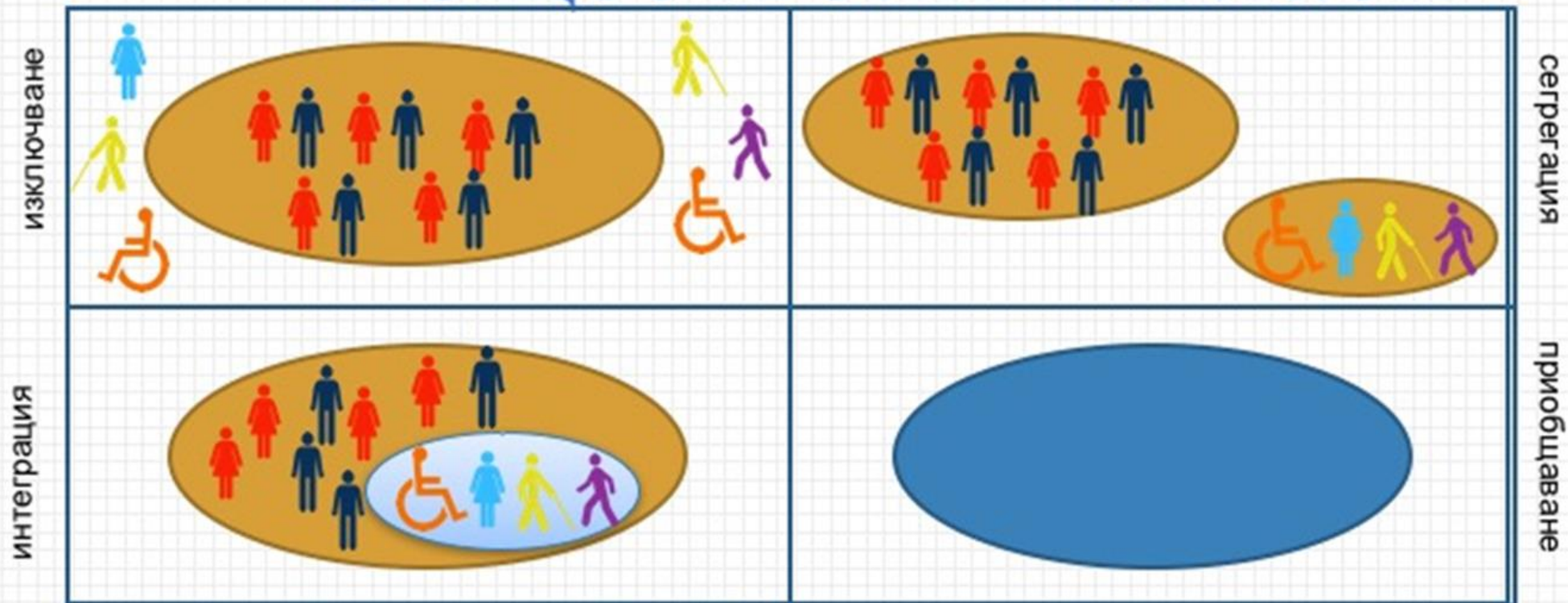
2015г.

Приема се ЗПУО с
концепцията за
"Приобщаващо образование"

2016г.

Приема се Наредба за
приобщаващото образование

Обществени нагласи

Дефиниция

- Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез **активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването** и към създаване на възможности за развитие и **участие** на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.
- Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в [ЗПУО](#).

- Topping и Maloney (2005) въвеждат темата за приобщаването, като заявяват, че „подобно на ученето и приобщаването е динамичен процес, не статично състояние – **пътуване, а не цел на пътуването**”. Също както ученето, което се описва като продължителен процес в увода към „Индекса на приобщаване” (Booth, 2000), приобщаването върви ръка за ръка с продължаващото **подобряване** на училището

Концепцията и ключ

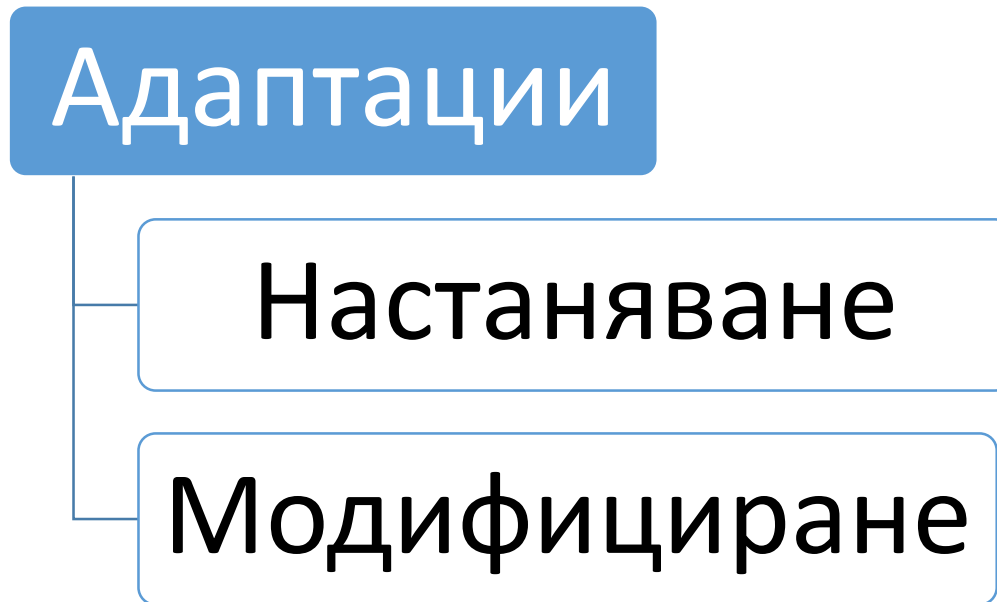

Подкрепа за личностно развитие

- На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява **подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.**
- Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности **на всяко дете и на всеки ученик.**
- Общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигуряват в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие

Адаптиране, настаняване и модифициране

- Тези три понятия понякога изглеждат като взаимозаменяеми термини, но когато става дума за приобщаващо образование, те носят различни значения

Определения

- **Диференция:** Промени в учебното съдържание, които могат да подпомогнат някои деца.
- **Настаняване:** Адаптации, които фундаментално не променят всички стандарти в класната стая, а търсят подходящо място, определяне на по-ниски очаквания на фазите на обучение или оценка на курса на обучение и могат да бъдат определени като „настаняване“.
- **Модифициране:** Адаптации, които променят или намаляват стандартите или по-ниските очаквания и могат да бъдат наречени „модификации“. Тези изменения, въпреки че осигуряват достъп, ще изискват внимателен подбор на компонентите за оценка, за да се постигне отчетност на изпълнението

Къде е приложимо?

- Обучителна и учебна среда
- Подготовка и обучителни стратегии
- Подпомагане на обучението и обучителни материали
- Ниво на допълнителна подкрепа
- Оценяване

Цикъл на адаптирането в приобщаващото образование

Идентифициране на децата и учениците с индивидуални образователни цели

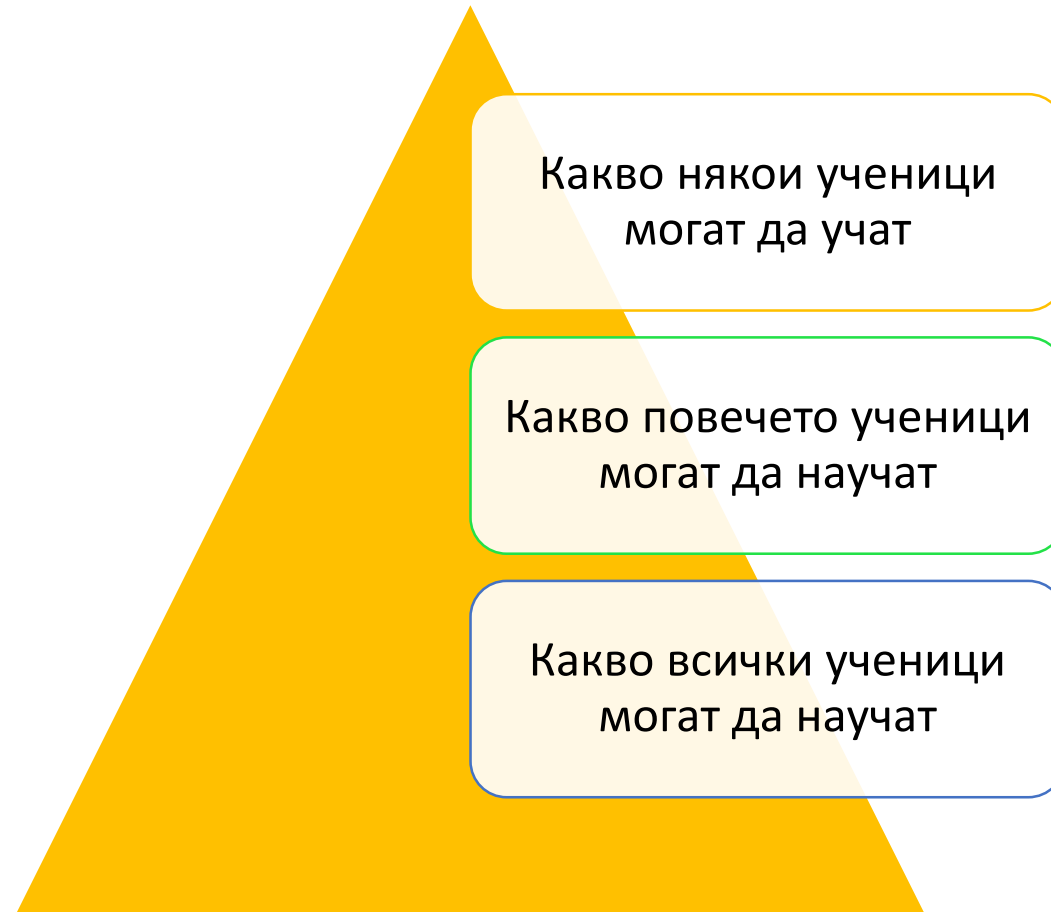
Прецениране на очакванията към постиженията на тези деца и ученици

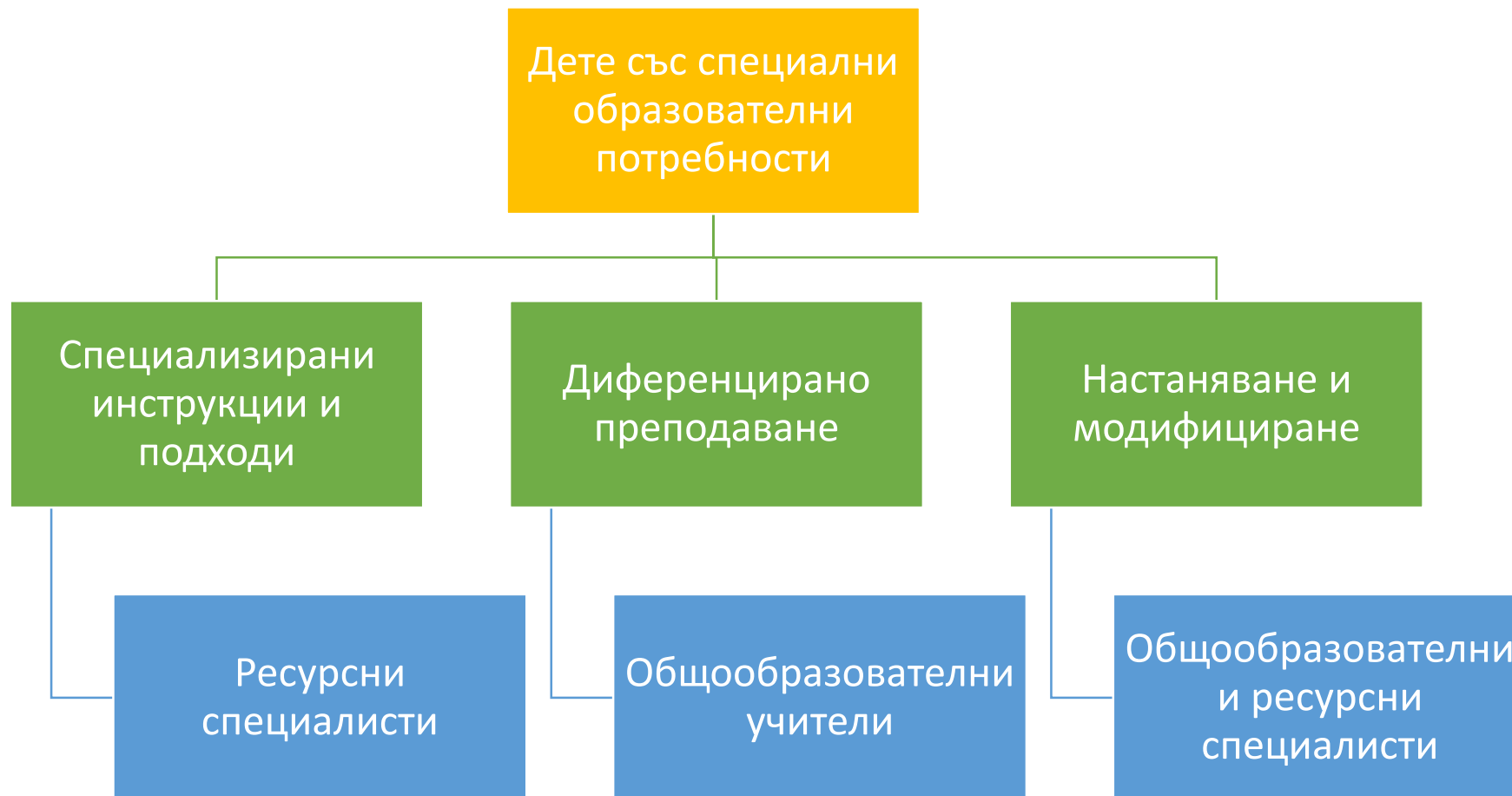
Определяне на КАКВО те трябва да учат?

Определяне КАК те трябва да учат?

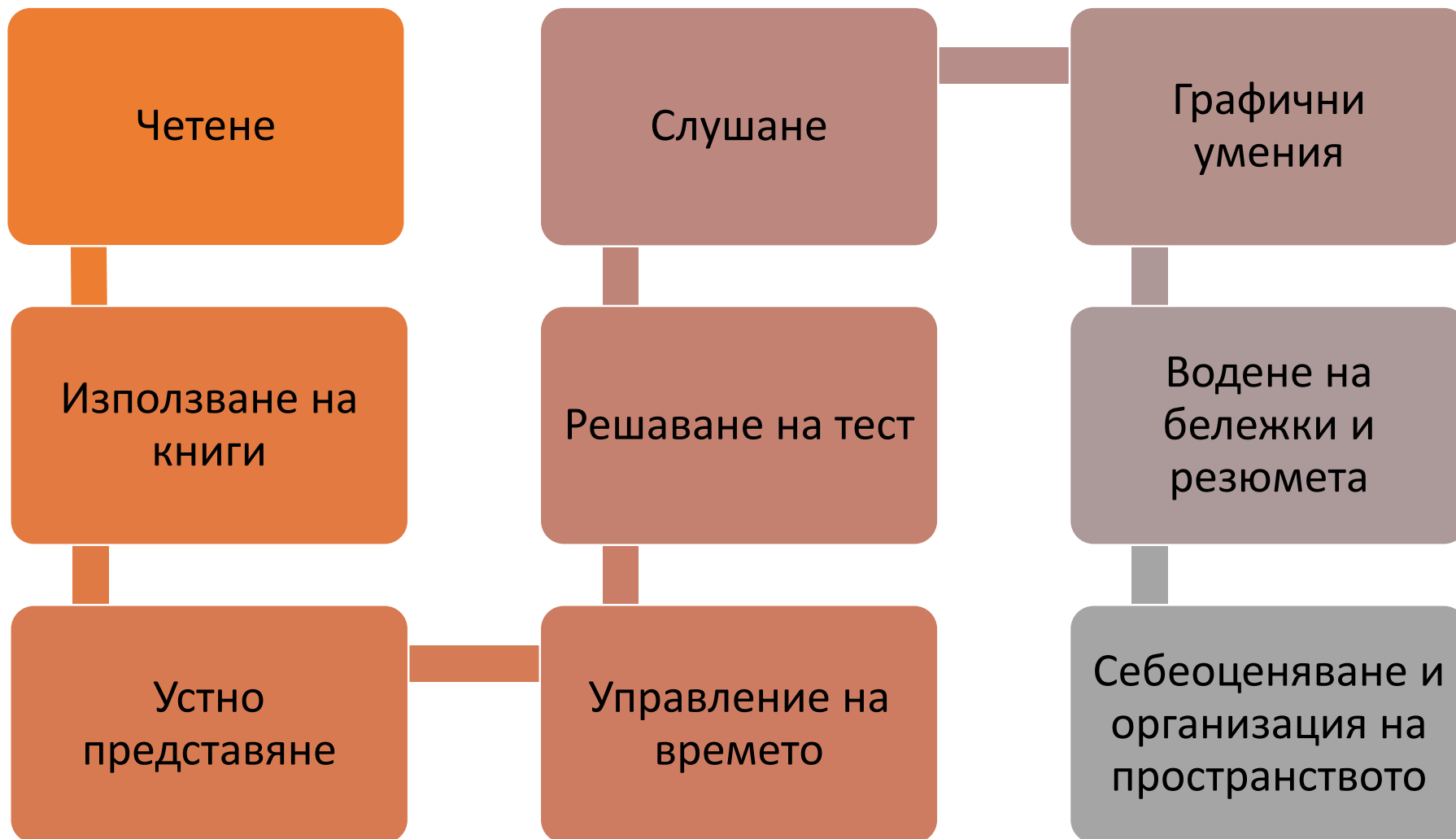
Избор на дизайн на възможните адаптации

Работни въпроси към всеки урок и учебна ситуация

Основни училищни умения

Адаптиране и организация на класната стая

Компоненти на подкрепящата среда

Компоненти	Описание
Физическа среда	Общият дизайн и оформление на помещението, включително неговите учебни центрове, материали и обзавеждане
Социална среда	Взаимодействията, които се случват в класната стая между връстници, учители и членове на семейството
Времево разпределение	Последователността и продължителността на процедурите и дейностите, които се провеждат през целия ден

Визуални граници

- + В една класна стая за учениците със специални потребности, визуалните граници са важна част от средата. Визуалните граници придават структура на околната среда. Тези ученици се възползват от външната структура в тяхното пространство. Във всяка зона на стаята те трябва да знаят
  - ✦ Функцията на пространството
  - ✦ Къде започва и свършва пространството
  - ✦ Очаквания в границите на пространството

д-р Калоян Даманов

Зони в класната стая

- + Всяка зона има предназначение и съдържа визуални средства за предоставяне на допълнителна структура за учениците. Ако класната стая е разделена на различни зони и места за сядане, то тогава ще бъде по-лесно да се намерят учебните материали, а също така и да работят в малки групи.

Зона за индивидуално настаняване

- + Имате ли ученици, които имат поведенчески затруднения? Хиперактивност? Липса на реч? Агресивност? Ако някой от вашите ученици отговаря на някой от тези критерии, ще трябва да организирате **индивидуална работна станция** в зона на стаята.

